

at ville indeholde forslag om meget vidtgående ændring i de gældende regler. Kommissionens overvejelser går formentlig i retning af, at straf kun bør udelukke en domfældt fra visse virksomheder, til hvis udøvelse der kræves offentlig autorisation, såfremt det udviste straffbare forhold begrundet en nærliggende fare for, at den domfældte vil misbruge stillingen.

På grundlag af kommissionens arbejde vil justitsministeriet så snart som muligt forelægge rigsdagen forslag til løsning af det almindelige problem om rettighedsfortabelse som følge af straf.

Vedtages et forslag af det antydede indhold, ville derved også problemet om generhvervelse af deres rettigheder, som er dømt efter straffelovstillægget, være løst. En sådan samtidig løsning af alle problemerne om fortabelse af rettigheder ville justitsministeriet for sit vedkommende anse for ønskelig, såfremt den kunne gennemføres nu. Da imidlertid behandlingen af et sådant vidtgående forslag om rettighedsfortabelse muligvis ikke vil kunne tilendebringes i denne rigsdagssamling, fremsættes nærværende forslag, hvorefter i alt væsentligt den samme kreds af personer, der omfattes af loven af 1. juni 1947, generhverver alle de rettigheder, de har mistet som følge af den dom, der er overgået dem i medfør af de efter besættelsens ophør gennemførte straffelovstillæg. Under forudsætning af, at den nævnte almindelige ændring af reglerne om rettighedsfortabelse gennemføres i løbet af kort tid, findes det ganske ubetænkeligt allerede nu at lade de af forslaget omhandlede personer generhverve de rettigheder, som de dog inden længe vil få tilbage. Forslagets fremsættelse nu findes på den anden side tilstrækkeligt begrundet i den særlige karakter af de forhold, for hvilke de pågældende er domfældt, de domfældtes store tal, den praktiske trang til tilbagegivelse af rettighederne, som i visse henseender stærkt gør sig gældende, og det ønske, der må antages at deles af vide kredse af den danske befolkning, om ved „amnesti“, i hvert fald over for dem, forslaget omfatter, at yde et vist bidrag til at bringe besættelsens eftervirkninger til afslutning.

Løvrigt skal man henvise til bemærkningerne til de enkelte bestemmelser i forslaget.

Til § 1.

Forslaget omfatter kun tilbagegivelse af rettigheder og indeholder ingen bestemmelser om eftergivelse af idømt straf eller standsning af strafforfølgning. Da de domfældte, forslaget omfatter, nu er løsladte,

og prøvetiden udløbet, er der ikke trang til sådanne regler.

Ved forslaget gengives *alle* rettigheder, der er mistet som følge af straf, ikke blot de i straffelovstillæggets § 6 opregnede, derunder stemmeret og valgbarhed i offentlige anliggender, altså også til rigsdagen. Bestemmelsen i grundlovens § 30, hvorefter den, der ved dom er fundet skyldig i en i den offentlige mening vanærende handling uden at have fået æresoprejsning, ikke har valgret, er ikke til hinder derfor, idet det, som sker, hvis dette forslag gøres til lov, jo netop er, at der gives „æresoprejsning“ ved tilbagegivelse af borgerlige og politiske rettigheder under eet til dem, forslaget omfatter.

De vil heller ikke som følge af det forhold, for hvilket de er dømt efter de omhandlede bestemmelser, være udelukket fra stilling eller virksomhed, for hvis udøvelse gældende lovgivning opstiller „retskaffen vandel“ eller „uberygtethed“ som betingelse.

Den domfældte, der generhverver retten til offentlig tjeneste og hverv, får selvfølgelig ingen ret til at få sådan ansættelse, selvom han har haft den indtil domfældelsen, men er blot ikke fremtidig *udelukket* fra at opnå sådan ansættelse.

Af bestemmelsen i § 3 fremgår endvidere, hvad der vel også er selvfølgeligt, at den tjenestemand, der som følge af en af loven omfattet straffedom er afskediget uden pension, ikke ved forslaget får ret til pension i kraft af den tidligere tjenstemandsansættelse, og tillige at heller ikke den pensionist, der som følge af en straffedom har mistet den pension, han oppebar, genindtræder i retten til denne pension.

Grænsen for straffens størrelse foreslås i overensstemmelse med lov nr. 239 af 1. juni 1947 fastsat til fængsel i 2½ år. Når hensyn tages til de efter indstilling af ankenævnet ved benådning gennemførte strafnedsættelser, er ca. 10 100 personer idømt straffe indtil 2½ års fængsel.

Bestemmelsen i § 1 omfatter alle, der i medfør af straffelovstillægget af 1. juni 1945 eller den senere lovbekendtgørelse er idømt straf af den nævnte størrelse, med undtagelse af dem, der er dømt efter §§ 8, 9 og 15, som omhandles i § 2.

Til § 2.

Medens de af § 1 omfattede domfældte i henhold til selve loven generhverver de som følge af straffedommen mistede rettigheder, kræves der hertil en særlig bestemmelse af justitsministeren, for så vidt angår de per-